

Videostills uit *GEEN PANIEK*.

Natuur onverschillig over coronanieuws

Terwijl berichten over pandemie, vaccins en lockdown de revue passeren, tsjilpen de mussen, wuift het riet en valt de regen. Jaap de Ruig legde een jaar lang de natuur rond zijn woonwagen vast.

GITTE BRUGMAN

Geen paniek begint met een klein drama. Een roofvogel heeft een duif geslagen, alleen een cirkel van veren resteert. In de verte roept de grutto. Van de dode duif profiteren de mussen. Zij pakken snavels vol donsveertjes voor hun nesten in aanbouw. Het is 20 maart 2020 en Jaap de Ruig begint aan een soort videodagboek.

Jaap de Ruig woont in Amsterdam, maar als de lockdown wordt afgekondigd, verkiest hij zijn houten woonwagen even buiten de stad als plek om zich terug te trekken. Terwijl de berichten van het Radio 1-journaal in elkaar overlopen, maakt hij in alle rust opnamen van de bloeiende smeerwortel. 'KLM wil de temperatuur van passagiers gaan meten...' vloeit over in 'Bijna alle Nederlanders zeggen dat ze zich houden aan de corona-adviezen...'

Wat anders zijn vakantieverblijf is, wordt een jaar lang De Ruigs huis

en atelier. Steeds richt hij zijn camera weer op nieuwe vondsten. Een slangetje dat zich door de sloot voortbeweegt. Muggen hangend in een spinnenweb. 'Er komt mogelijk een reserveringsapp voor het openbaar vervoer...' Koeien wandelen kalm door het beeld. De Ruig houdt zijn camera stil, het zijn de dieren die bewegen. Of de bladeren in de wind.

Hij beperkt zichzelf, hij mag in het nabijgelegen weiland filmen als de camera maar binnen de omheining rond zijn woonwagen blijft. 'China...' (...) 'De coronamaatregelen zijn vandaag versoepeld...' Een rivierkreeftje komt als een prehistorisch monster in het beeld inlopen. 'In Suriname zijn sinds 31 maart geen nieuwe coronabesmettingen geconstateerd.' Een kraai en een haas lijken tikkertje te spelen.

De Ruig heeft 150 vierkante meter poldergrond tot zijn beschikking. Langzaam komt de natuur tot volle bloei. Een koe bevalt in de wei van een kalf. 'De NVWA heeft op zeven nertsenfokkerijen alle dieren afgehaald.' Rupsen eten bladeren van de Oost-Indische kers tot op de nerf kaal. 'De leden van de Tweede Kamer onderbreken hun zomerreces...' 'De Rabobank voorziet voor de komende twee jaar een dip in de woningmarkt.'

Langzaam verglijdt de tijd. Bloemen bloeien uit, bladeren kleuren bruin, de roos draagt bottels. De Ruig ziet hoe lichtvlekken iets bijzonders maken van een boomstam. Er steken paddenstoelen de kop op. Het regent. 'Nederland gaat vanavond opnieuw in een gedeeltelijke lockdown.'

Van optimisme over vaccins tegen het virus is in deze omgeving niets waar te nemen. De volle maan stijgt heel geleidelijk het beeld uit, begeleid door een geruststellende

Een ekster balanceert in de wind op de takken van een plataan

soundscape. Klanken die het beeld niet inkleuren met spanning of vrolijkheid, maar gewoon 'zijn', zoals de dieren en de planten.

'Reisorganisaties stoppen voorlopig met alle vakantievluchten.' Maar een witte reiger stijgt wel op. Geleidelijk aan wordt het kouder. Er vallen wat eerste vlokken, de sloot bevriest. Een ekster balanceert in de wind op de takken van een plataan. De zaadbolletjes als kerstballen om hem heen. 'Op één dag hebben 24.000 zorgmedewerkers gebeld om een afspraak te maken...'

Een wolkje spreuwen strijkt neer in een boomtop. '... een tekort aan sneltesten'. De wind jaagt de sneeuw op. 'Bijna de helft van de bedrijven heeft vorig jaar gebruik gemaakt van een van de steunmaatregelen van het kabinet.' De dooi treedt in, een sneeuwklonk bloeit, het klein hoefblad, paarse krokussen...

Speenkruid, maagdenpalm. De Ruig heeft zijn beeldmateriaal samengesmeed tot een film van 56 minuten. 'Duitsland heeft de lockdown verlengd tot 28 maart...' Het jaar is bijna voorbij. '... vanaf vandaag iets versoepeld'. Er liggen donsveertjes in de donkere aarde. Hee, daar zijn de mussen weer.

GEEN PANIEK - Een jaar in lockdown op 150m² poldergrond is te zien in Heerenveen - Museum Belvédère: Oranje Nassaulaan 12, di t/m zo 11-17 u, t/m 26 sept, www.museumbelvedere.nl, www.jaapderuig.nl